

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Š., bývajúceho v N., proti žalovanej M., bývajúcej v O., zastúpenej advokátskou kanceláriou U., so sídlom vo Z., o **vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 5 C 594/2000, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. januára 2011 sp. zn. 8 Co 376/2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 27. januára 2011 sp. zn. 8 Co 376/2010 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Uznesenie Okresného súdu Čadca zo 4. apríla 2011 č.k. 5 C 594/2000-373 **z r u š u j e**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Čadca rozsudkom (v poradí druhým) zo 7. júla 2010 č.k. 5 C 594/2000-338 v spojení s doplňujúcim rozsudkom z 28. júla 2010 č.k. 5 C 594/2000-351 vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov konania (ďalej „BSM,“) tak, že z nadobudnutých hnutelných vecí do výlučného vlastníctva žalobcu prikázal: malotraktor UNI SYSTÉM, hobľovku, cirkulár veľký, cirkulár malý, šrotovník, vozík dvojkolesový, vozík na seno, dvojkolesovú vlečku, motocykel BABETA, vítačku, ručné píly a sekery, kufrík s náradím, pílu Husqvarna v celkovej hodnote 1 379,05 eur. Žalovanej prikázal do jej výlučného vlastníctva 3 balíky drôteného pletiva á 50 m, kovové rámičky na plot 14 ks 2 x 1, garáž, hospodársku budovu 8 x 4 m, dreváreň, pec na ústredné kúrenie, zariadenie do kúpeľne, bojler na teplú vodu, 5 ks mahagónových dverí, 1 ks kožených dverí do obývačky, 2 ks kuchynskej linky, obývaciu stenu, 2 ks sedacej súpravy, 2 ks televízorov

TESLA COLOR Orava, videorekordér Toshiba, satelit, 2 ks plyšových kobercov 6 x 5 m, 2 ks plyšových kobercov 2 x 3 m, 2 ks plyšových kobercov 2 x 3 m, chladničku CALEX 2701, mrazničku, 2 práčky, spálňu, plyšový koberec, 2 ks krištáľových lustrov, ostatné lustre v dome, stropové tapety vo všetkých miestnostiach, vonkajšie tepelné žalúzie, vodovodné batérie v kuchyni a v kúpeľni, 2 ks mikrovlnnej rúry v kuchyni, sporák kombinovaný plynovo – elektrický, kuchynský riad, sklo, porcelán, v celkovej hodnote 6 982,32 eur. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom vyporiadania BSM sumu 2 801,63 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Čadca súdny poplatok 125,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Čadca titulom trov preddávkovaných štátom sumu 1,84 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania 1 907,18 eur do troch dní od právoplatnosti dopĺňujúceho rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 149 ods. 1, § 150 Občianskeho zákonníka a hodnotu majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva ustálil v hodnote 8 361,37 eur, z čoho podiel každého z účastníkov predstavuje 4 180,69 eur. Pri určení zostatkovej hodnoty položiek 1 až 12 vychádzal zo zostatkovej hodnoty stanovenej znaleckým posudkom Ing. B., pri položke 12b vychádzal z dohodnutej zostatkovej ceny účastníkmi konania vo výške 177,02 eur a pri stanovení zostatkovej hodnoty položiek 13 až 47 vychádzal zo znaleckého posudku Ing. Č. č. X.. Zostatkovú hodnotu položiek 15, 16 a 17 (garáže vo výške 995,82 eur, hospodárskej budovy vo výške 265,55 eur a drevárne vo výške 82,98 eur) určil na základe dohody účastníkov konania. Neprihliadol na tvrdenie žalovanej o založení vkladnej knižky, na ktorej sa mala nachádzať suma 2 323,57 eur (70 000,- Sk) i s úrokmi vo výške 663,88 eur (20 000,- Sk), keď mal za to, že žalovaná existenciu vkladnej knižky nepreukázala. Pri vyporiadaní vychádzal zo zásady, že podiely oboch účastníkov sú rovnaké. Hodnota nadobudnutého majetku bola vo výške 8 361,37 eur, polovica pripadla každému z účastníkov v sume 4 180,69 eur a nakoľko žalovanej bol prikázaný majetok v zostatkovej hodnote 6 982,32 eur, zaviazal ju rozdiel vo výške 2 801,63 eur zaplatiť žalobcovi. Súd prvého stupňa uviedol, že žalovanej prikázal majetok, ktorý sa viazal k nehnuteľnosti, ktorá je v spoluvlastníctve žalovanej a ktorý by bol pre žalobcu nepoužiteľný. O náhrade trov konania štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 27. januára 2011 sp. zn. 8 Co 376/2010 na odvolanie žalovanej rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo veci

samej ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil, vo výroku o trovách konania rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa, odôvodnenie jeho rozhodnutia považoval za súladné s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. a v podrobnostiach naň poukázal. K odvolacím námietkam žalovanej uviedol, že súd prvého stupňa sa dostatočným spôsobom, zrozumiteľne a presvedčivo vypořiadal s otázkou nezaradenia sumy 2 323,57 eur (70 000,- Sk) do masy BSM, nakoľko žalovaná nepreukázala existenciu vkladnej knižky, z ktorej mal žalobca výber uskutočniť a peňažné prostriedky použiť na svoj účel. Neprihliadol na námietky žalovanej týkajúce sa nedostatočne vykonaného znaleckého dokazovania s tým, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní nevychádzal iba zo znaleckého posudku Ing. Č. č. X., ale vychádzal i zo znaleckého posudku Ing. B. č. X. z 27. mája 2010, ktorý bol vypracovaný v zmysle pokynu krajského súdu. Výrok o trovách konania zrušil z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 2 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Okresný súd Čadca samostatným uznesením zo 4. apríla 2011 č.k. 5 C 594/2000-373 rozhodol o trovách prvostupňového konania tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal s poukazom na ustanovenie § 150 O.s.p. a právny názor vyslovený odvolacím súdom v jeho zrušujúcom výroku týkajúceho sa trov konania.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Prípustnosť dovolania odôvodňovala § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že jej ako účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, keď odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je nedostačujúce a neobsahuje spôsob, akým sa súd vypořiadal s jej námietkami a odvolacími dôvodmi. Uviedla, že medzi základné práva účastníka konania patrí i právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, keď nedostatok riadneho, dostatočného a presvedčivého rozhodnutia predstavuje potom porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. Mala za to, že súd mal možnosť zistiť v Slovenskej sporiteľni existenciu vkladnej knižky na doručovateľa, na ktorej sa nachádzali úspory počas trvania manželstva. Vytýkala odvolaciemu súdu nesprávne hodnotenie dôkazov ako i nesprávne právne posúdenie veci. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Samostatným podaním bez dátumu označeným ako „Žiadosť o vylúčenie sudcov Mgr. A. z OS Čadca a JUDr. T. z KS Žilina z konania“ dovolateľka vzniesla námietku

zaujatosti z dôvodu neobjektívnosti, neprofesionálnosti konania pre ňu právne zaujato rozhodujúc, napriek námietkam na znalecký posudok.

Žalobca žiadal dovolanie žalovanej zamietnuť ako nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)], po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 a 2 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalovanej nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok dovolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p, ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolateľka v dovolaní výslovne namietala, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., pretože odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil a nedal odpoveď na podstatné a zásadné otázky a jej námietky uvádzané v dôvodoch odvolania.

So zreteľom na tieto tvrdenia sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku posúdenia argumentačnej „udržateľnosti“ rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky, ktoré garantujú, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojoľný), súčasne či je v súlade so základnými princípmi právneho štátu, ktorého súčasťou je aj právo na spravodlivý proces i právo na súdnu ochranu a ktorého porušenie znamená súčasne odňatie možnosti konať účastníkovi pred súdom a naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom

nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Z ustálenej judikatúry EŠLP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Van de Hurk v. Holandsko, Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou EŠLP stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamena automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Vo svetle týchto rozhodnutí aj Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu.

Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamena ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje

za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o *argument*, ktorý je *pre rozhodnutie rozhodujúci*, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

Za arbitrárny, resp. nie dostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok všeobecného súdu aj vtedy, keď popri jednoznačnom právnom závere dospeje bez akéhokoľvek vysvetlenia či zdôvodnenia aj k protichodnému právnomu záveru. Rovnako treba kvalifikovať aj situáciu, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/05 z 28. februára 2006).

Námietky žalovanej proti rozhodnutiu odvolacieho súdu sa týkajú nedostatkov odôvodnenia napadnutého rozhodnutia; rozsiahlo argumentuje voči záverom znaleckých posudkov, ktoré boli vypracované za účelom stanovenia zostatkovej hodnoty hnuiteľných vecí tvoriacich masu BSM a namieta i právne posúdenie vecí súdmi oboch stupňov. Námietky obdobného charakteru sa objavili (boli uplatnené) už v jej odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa (č. l. 344 - 345 spisu).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov nezodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že vychádzal z už vysloveného právneho názoru uvedeného v uznesení Krajského súdu v Žiline č.k. 8 Co 104/2006-207 z 26. júna 2007, odstránil vady rozsudku 5 C 594/2000 z 21. júla 2005 tak, aby odôvodnenie rozsudku zodpovedalo § 157 ods. 2 O.s.p. a zdôraznil, že ani Krajský súd v Žiline neprihliadol na dôvody uvádzané žalovanou v jej odvolaní. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu, pričom k zásadným otázkam namietaným v odvolaní žalovanej, hoci išlo o opodstatnené námietky sa nevyjadril, v odôvodnení svojho rozhodnutia ich nespomína, ani nepovažoval za potrebné zdôvodniť prečo považuje jej odvolanie za neodôvodnené, iba stroho skonštatoval, že súd prvého stupňa sa dostatočným spôsobom, zrozumiteľne a presvedčivo vypořiadal s odvolateľkou vytýkaným nedostatkom ohľadom sumy 2 323,57 eur (70 000,- Sk). Zároveň bez bližšie zdôvodnenia uviedol, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní nevychádzal iba zo znaleckého posudku Ing. Č. č. X., ale vychádzal i zo znaleckého posudku Ing. B. č. X. z 27. mája 2010.

Tento nedostatok odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu v otázke väd konania namietaných žalovanou má za následok, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavky stanovené odvolaciemu súdu v ustanovení § 157 ods. 2 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.

na riadne odôvodnenie rozsudku. Zo strany odvolacieho súdu sa jedná o závažné procesné pochybenie, v dôsledku ktorého došlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces a zároveň k odňatiu jej možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Dovolateľka v dovolaní namietala, že napadnuté rozhodnutia nižších súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Dovolací súd k tomu uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd sa ale právnym posúdením veci nedopúšťa procesnej vady konania v zmysle § 237 O.s.p. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým však možno úspešne odôvodniť (len) procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); zároveň je zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010).

S prihliadnutím na tvrdenie dovolateľky, že na oboch súdoch nižších stupňov rozhodovali zaujaté sudkyne (Mgr. A. a JUDr. T.) sa dovolací súd zamerail aj na otázku opodstatnenosti tohto tvrdenia (§ 237 písm. g/ O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustálenej súdnej praxe, v zmysle ktorej neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p., posúdiť túto otázku samostatne (R 59/1997).

Hoci v zmysle § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci, toto ustanovenie je potrebné vykladať širšie, v nadväznosti na čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 46

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorými je garantovaná nestrannosť, nezávislosť a nezaujatosť konajúceho sudcu. Nemožno však pritom prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že dovolateľka neuviedla zákonom uznaný dôvod zaujatosti, na základe ktorého by sa spochybnila nezaujatosť uvádzaných sudkýň, ktoré rozhodovali v prejednávanej veci. Samotný subjektívny názor dovolateľky, že v osobe konajúcich sudkýň boli dané okolnosti vylučujúce ich z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladajú bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z ich nestranného a nezaujatého rozhodovania. Keďže z predloženého spisového materiálu nevyplývajú žiadne také okolnosti, ktoré by spochybňovali nezaujatosť sudkýň, ktoré rozhodovali v prejednávanej veci, dovolací súd vyhodnotil námietku dovolateľky o existencii vady v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. ako neopodstatnenú.

Vzhľadom k zisteniu, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu uznesením zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 a 4 O.s.p.). Vzhľadom na zrušenie rozsudku odvolacieho súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil aj uznesenie Okresného súdu Čadca zo 4. apríla 2011 č.k. 5 C 594/2000-373, ktorým súd prvého stupňa opätovne rozhodol o trovách prvostupňového konania na základe zrušujúceho výroku odvolacieho súdu v dovolaní napadnutom rozsudku.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. septembra 2015

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.,
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová